

Jurmon lintuaseman säännöt, toimintaohjeet ja elämisen käytännön vihjeet

Säännöt ja toimintaohjeet ovat yhteiseksi hyväksi ja aseman tarkoituksen toteutumiseksi. Siksi niiden rikkomisesta voi yhdistyksen hallitus antaa seuraamuksia, jopa määräaikaisen porttikiellon asemalle.

Vihjeet helpottavat elämääsi ja ovat avuksi, jos et ole aiemmin käyttänyt esim. puuhellaa tai kaasukeitintä.

1. Havainnointi (aseman tarkoitus, asemalomake, aamuvakio, länsireitti, itäreitti)
2. Jätteet (elintarvikejäte, kierrätettävä, poltettava, tuhka, muu)
3. Kalusteluettelo
4. Keittiö (jääkaappi, kaasuhella, sossusafkat, viemäri,
5. Lämmittäminen (hella, hellan käyttö, polttopuut,
6. Naapurit (optiikan käyttö, liikkuminen)
7. Rengastus
8. Rikkinäiset paikat
9. Sauna
10. Siisteys
11. Sähkö
12. Vesi
13. Vessa

1. Havainnointi

Tarkoitus

Jurmon lintuaseman tarkoitus on koota käyttökelpoista materiaalia tieteelliseen tutkimustyöhön. Tällöin aineiston keruu vuodesta toiseen mahdollisimman vertailukelpoisella tavalla on erittäin tärkeää.

Sinä miehittäjänä olet vastuussa siitä, että aseman tarkoitus toteutuu. Sivutuotteena saat itse hyviä havaintoja.

Erinomainen esimerkki siitä, mihin lintuaseman havainnoinnin tuloksia on käytetty, on aseman hyllystäkin löytyvä "Varsinais-Suomen linnut"-kirja.

Havainnointiin liittyviä velvollisuuksia sinulla on koko vuoden ajan asemalomakkeen täyttö. Suurimman osan vuotta velvollisuuksiin kuuluu vakiolaskennat. Talviaikaan vakioita ei lasketa, mutta valoisaa aikaa tulisi käyttää mahdollisimman tehokkaasti lintujen etsintään.

Asemalomake

Täytät asemalomakkeen asianmukaisesti joka ainoana miehityspäivänä (myös valoisaa aikaa sisältäneinä saapumis- ja lähtöpäivinä), vaikka keli olisikin ollut niin keho, että ulos ei voinut mennä ja piti ottaa sorsa käyttöön sisällä...

Tarkemmat neuvot lomakkeen täytöstä löydät kansioista, johon täytetyt lomakkeet laitetaan.

Aamuvakio

Aamuvakioon kirjataan MUUTTAVAT linnut.

Se on laskettava päivittäin 1.3. - 15.11. Vakio aloitetaan tasavarttina auringon noustessa. Se kestää kaksi tuntia.

Havaintopaikka on Männiköstä itään saaren korkeimmalla kohdalla muinaismuiston luona. Muita paikkoja aamuvakion laskemiseen saat käyttää vain kovan tuulen estäessä havainnoinnin tällä paikalla. Aamuvakion saat kokonaan jättää laskematta vain sääolojen estäessä havainnoinnin.

Aamuvakion havainnot kirjataan muuttolomakeelle lajeittain 15 minuutin jaksoissa. Merkittävistä havainnoista (esim. muuttavat hanhiparvet) kirjataan erikseen muuttosuunta ja kellonaika.

Muuttaviksi tulkitaan:

vähintään kilometrin laskeutumatta lentäneet linnut
metsästä toiseen lentäneet linnut

Lintujen tulkinnassa muuttaviksi on terveen järjen käyttö sallittu. Varmista, että samoja lintuja ei lasketa moneen kertaan.

Muutonseuranta on varsinkin arktika-aikaan suositeltavaa aloittaa jo ennen auringonnousua. Samoin muutonseurannan jatkaminen kahden tunnin vakion jälkeen on hyvänä muuttopäivänä suositeltavaa.

Aamuvakion kirjaamiseen on oma lomake. Siitä lajisummat kootaan varsinaiselle asemalomakkeelle sarakkeeseen Av.

Aamuvakion aikana havaitut paikalliset linnut sisällytetään iltahuudon yhteydessä muiden päivän aikana havaittujen paikallisten lintujen kanssa sarakkeelle "muut paikalliset".

Länsireitti

Länsireitille lasketaan laskenta-alueen PAIKALLISET linnut. Se on kierrettävä 1.3. - 15.11. joka päivä. Reitti lasketaan mieluummin aamu- kuin iltapäivällä. Laskentaan kuuluu normaalisti n. 2 - 2,5 tuntia. Siihen saa käyttää korkeintaan 3 tuntia. Vaikka linnut tulee etsiä ja laskea myös merialueelta, staijaamaan ei saa jäädä.

Länsireitti ja sen laskenta-alue on merkitty oheiseen karttaan. Sen voi laskea kumpaan suuntaan tahansa. Huomaa, että paikalliset linnut lasketaan länsireittiin myös (ja vain) kartan osoittamalta vesialueelta.

Rauhoitusajan ulkopuolella laskennan voi keskeyttää Länsiriutan kärjessä käyntiä varten, kunhan Järven alueen linnut tulevat oikein lasketuiksi.

Laskenta-alueen paikalliset linnut kirjataan asemalomakkeelle sarakkeeseen Lr. Iltahuudon yhteydessä sisällytetään laskenta-alueen ulkopuolella havaitut paikalliset linnut muiden päivän aikana havaittujen paikallisten lintujen kanssa sarakkeelle "muut paikalliset" ja laskennan aikana havaitut muuttavat linnut muiden muuttavien kanssa sarakkeelle "muut muuttavat".

Länsireitin voi jättää laskematta vain huonon sään estäessä sen laskennan.

Länsireitin laskeminen **rauhotusaikana**:

1.4.-31.7. on länsipäässä rauhoitusaika, jolloin alueelle meno on kielletty. Kansallispuiston kanssa tehdyn sopimuksen mukaan länsireitin saa rauhoitusaikana kiertää kerran päivässä yksi korkeintaan kolmen hengen suuruinen vain lintuaseman miehittäjistä koostuva ryhmä. Jos et ole ollut laskentaryhmän mukana, et voi käydä reitillä enää uudelleen. Tähän sääntöön ei ole poikkeuksia!

Ryhmässä saa olla vain lintuaseman miehittäjiä. Vuokramökeissä tai teltassa asuvia lintuharrastajia kansallispuiston myöntämä liikkumislupa ei koske edes miehittäjien seurassa.

Ryhmän jäsenten on pidettävä päällään asemalta löytyvää laskijapaitaa (niin monella kuin sopiva löytyy). Sen tarkoitus on osoittaa turisteille, että lintumiehet liikkuvat rajoitusalueella virallisella asialla. Myös liikkumislupasäännöissä edellytetään tunnusten käyttöä.

Komppausketjua ei saa muodostaa, vaan laskijoiden pitää kulkea polkua pitkin jonossa. Sateella reitti pitää laskea sillä tavalla ripeästi, että pesiltään karkottuneet emot pääsevät nopeasti takaisin.

Rauhoitusalueadöksistä tarkempaa tietoa kansion lopussa olevassa kansallispuiston järjestyssäännössä (erityisesti kohdat 2, 12, 14, 15).

Itäreitti

Itäreitti lasketaan mahdollisuuksien mukaan 1.3. - 15.11. noudattaen samoja periaatteita kuin länsireitillä. Reitin laskentaan saa käyttää korkeintaan 2 tuntia.

Tutustu oheiseen karttaan, jossa näkyy reitti ja sen laskenta-alue.

Reitin paikalliset linnut kirjataan asemalomakkeelle sarakkeeseen "Ir" ja laskennan aikana havaitut muut linnut samoin kuin länsireitin kohdalla.

2. Jätteet

Sinä olet vastuussa aseman jätehuollosta.

Elintarvikejäte

Talon lounaiskulmalla on lämpöeristetty kompostori. Sinne kippaat ruoantähteet, perunankuoret, kahvinporot ym. maatuvan tavarana. Ja päälle kuoriketurvetta pöntön vieressä kompostorin vieressä olevasta pöntöstä.

Mikäli kompostimassa on kuivaa, loiskauta pönttöön vettä. Liian märkä massa kaipaa lisää kuiviketta, mutta meidän pöntössämme liika märkyys harvoin vaivaa.

Kierrätettävä

Sataman jätekatoksessa on lasin, metallin ja palautuspullojen/purkkien keräysastiat. Vie omasi sinne viimeistään poislähtiessäsi. Samalla voit viedä sinua hajamielisemmän edeltäjäsi asemalle jättämät purkit.

Poltettava

Pahvirasiat, maitopurkit ym. paperituotteet poltat keittiön hellassa. Kirkasta PE-muovia voi puiden seassa polttaa pieniä määriä. Ellet tiedä muovisi laatua, älä polta, vaan laita roskiin.

Tuhka

Hellasta kaivat ensin tuhkan joukosta pois foliot ja naulat. Varmista, että folioiden poimuissa ei ole jäljellä vähäisintäkään hehkua tai kipinää. Vasta varmistuksen varmistamisen jälkeen laitat ne sekajätteeseen. Tuhkan laitat metalliseen tuhka-astiaan, jota säilytetään rakennuksen alla. Kun astia täyttyy, tyhjennät sen Männikössä, Muinaismuiston stajipaikalle johtavan polun varressa olevaan kuoppaan. Tuhkaa ei saa missään tapauksessa laittaa kompostoriin. Tuhkan seassa mahdollisesti olleet naulat laitat erikseen vaikkapa pussiin ja viet mennessäsi satamassa olevaan pienmetallin keräyssäiliöön.

Muu jäte

Edellisiin kelpaamaton ryönä on sekajätettä, jonka viet poislähtiessäsi sataman jätekatoksessa olevaan roskikseen. Roska-Roope hoitaa ne sieltä eteenpäin. TLY maksaa.

3. Kalusteluettelo

Kalusteluettelo tarkistetaan kaksi kertaa vuodessa: vuoden alussa ja heinäkuun alussa. Asemanhoitaja saattaa pyytää sinua tekemään sen.

4. Keittiö

Jääkaappi

Jääkaappia voit käyttää vain lämpimänä aikana. Rakennuksen alustaa tai eteistä käytät silloin kun lämpötila siellä vastaa jääkaappiolosuhteita.

Jos lämpimään aikaan asemalle tullessasi jääkaappi ei ole päällä, niin laita ensin töpseli seinään, sen jälkeen sisällä olevasta pyöreästä nappulasta haluttu kylmyys.

Jos lähtiessäsi asema jää tyhjilleen, sammuta jääkaappi: käännä ensin sisällä oleva nuppi 0-asentoon ja vedä sitten töpseli irti. Pyyhi kaapin sisäpuoli nihkeällä rätillä puhtaaksi ja jätä ovi pari senttiä raolleen.

Kaasuhella

Sytytys: Paina "levyn" säätönuppi pohjaan ja kierrä vastapäivään "ison liekin" kohdalle. Sytytä tulitikulla tai koukussa roikkuvalle sytyttimellä. Pidä säätönuppi alhaalla n. 20 sekuntia ja päästä sitten nousemaan hitaasti ylös. Mikäli liekki silti sammuu, aloita homma alusta ja pidä nuppi alhaalla vielä kauemmin.

Jos asema jää lähtiessäsi tyhjilleen, sulje käytössä olevan kaasupullon venttiili nostamalla sen päällä oleva pieni vipu toiselle puolelle. Tyhjälle asemalle tullessasi napsauta vipu vastaavasti auki. Kaasupullot ovat pullokaapissa rakennuksen kappelinpuoleisella ulkoseinällä.

Jos kaasupullo tyhjenee asemalla olosi aikana, löydät toimintaohjeet pullokaapin sisäkannesta.

Kaasukeittimen pitää olla suljettu, kun kaikki miehittäjät poistuvat aseman välittömästä läheisyydestä.

Sossusafkat

Sossusafkakaappi on jääkaapin yläpuolella. Sen sisältöä voit käyttää, jos suunnitelmistasi poiketen joudut jäämään saareen ylimääräisiksi päiviksi ja omat eväsi loppuvat.

Kaappiin saa jättää vain säilyketölkkejä sekä kuivamuonia alkuperäisissä avaamattomissa pakkauksissaan. Kaikki muu ylimääräinen ruoka on vietävä pois, laitettava kompostiin tai lahjoitettava/myytävä saareen jääville miehittäjille heidän suostumuksellaan. Avatuissa pakkauksissa olevien ruokatarvikkeiden käyttökelpoisuutta on myöhemmin vaikea tietää, avaamattomissa pätee lootan kylkeen leimattu viimeinen käyttöpäivä.

Tuuletus

Hellan höyrykuupan alla ylhäällä on vetopelti. Vedä sitä auki kun keitöt tai kärytät hellalla jotakin. Tällöin höyry/käry poistuu ulos piipun kautta eikä leviä huoneilmaan.

Viemäri

Viemäri menee tukkoon, jos sinne pääsee karkeata tavaraa. Koska putken aukaisija löytyy sinun vaatteidesi sisältä, kannattaa hiukan katsoa mitä töhnää lavuaariin tiputat. Mm. kahvinporot voivat tukkia viemärin.

5. Lämmittäminen

Sinä olet vastuussa lämmittämisestä.

Hella

Tulipesä on hellan oikeassa reunassa ylimpänä olevan luukun takana. Suuluukku aukeaa, kun nostat sitä samalla kun vedät.

Tuhkatila on tulipesän alla. Normaalisti sen luukussa oleva liukuritilä on kokonaan auki. Vain myrskyllä voi olla syytä sulkea ritilä.

Uuni on ison lasillisen luukun takana.

Vetopelti sulkee savupiipun ja estää lämmön karkaamisen silloin kun tulta ei polteta. Vetopellin varsi pistää palomuurista kivireliefin vasemmalla puolella, vastapäätä makuuhuoneen ovea.

Hellan käyttö

Vedä palomuurista esiin pistävä vetopelti (alla kyltti "hellan tulipesä") auki niin paljon, että peltilevyn reuna tulee raosta ulos pari senttiä.

Poista tuhka, foliot ja naulat tulipesästä ja tuhkatilasta. Tee tuli tulipesään. Käytä alkuun mahdollisimman pieniä ja kuivia puita.

Kun tuli on kunnolla syttynyt, vähennä vetoa sulkemalla vetopeltiä vähitellen ja seuraamalla samalla hellaa. Kun savua alkaa tulla hellankannen raoista, vedä peltiä takaisin ulos, hiukan yli sen kohdan, jossa savuntulo lakkaa. Pane merkille, missä kohdassa savupellin varren ympärille kiedottu kumilenkki on suhteessa palomuurin reunaan.

Älä missään tapauksessa pidä vetopeltiä kokonaan auki. Jos niin teet, puuta palaa paljon, mutta huone ei lämpiä, koska palamislämpö karkaa kovan vedon mukana ulos ja ulkoa tulee suuri määrä kylmää korvausilmaa tilalle.

Aina kun avaat hellan suuluukun (esim. puutilanteen tarkistamista tai puiden lisäämistä varten), vedä vetopeltiä ensin auki. Muuten savu saattaa pursuta sisään. Luukun sulkemisen jälkeen säädä veto taas sopivaksi. Jos alussa pistit merkille kumilenkin sijainnin suhteessa muuriin, on nyt helppo tietää, kuinka paljon peltiä pitää sulkea.

Kun tulta ei enää tarvita, anna sen hiipua. Välillä on hyvä rikkoa suurimpia hiilikokkareita ja sekoittaa (kohentaa) hiillosta. Sulje vetopelti vasta siinä vaiheessa, kun hiilokseen ei sekoitettaessakaan enää synny pieniä sinisiä liekkejä.

Tuhkatila on tyhjennettävä lähes päivittäin ja aina aseman jäädessä tyhjilleen. Jos tuhkaa kertyy palotilan pohjaan (arinaan) asti, tämä ylikuumentuu ja vääntyy pilalle. Se on kallis uusittava.

Jos kaikki miehittäjät poistuvat aseman välittömästä läheisyydestä, ei hellassa ei saa olla tulta.

Polttopuut

Hellan ja saunan polttopuuhuolto on sinun varassasi.

Polttopuut ovat puuvajassa asemarakennuksen luoteispuolella. Ne on yleensä sahattu sopivan pituisiksi, mutta joskus niitä pitää kirveellä pilkkoa ohuemmiksi.

Aseman jäädessä tyhjilleen viimeinen lähtijä vastaa siitä, että kaikki neljä kantotelinettä ovat sisällä täynnä kuivaa, sopivan kokoiseksi pilkottua puuta. Laudanpalat pitää halkaista.

6. Naapurit

Sinä olet vastuussa tähänastisen hyvän naapurisovun säilymisestä.

Tarvittaessa autat auliisti naapureitamme. Sattuneet erimielisyydet ja saarelaisten toivomukset ilmoitat asemanhoitajalle välittömästi.

Optiikan käyttö

Naapurimme asuvat saarella vakituisesti. Heidän kotinsa on täällä. Sinä olet vain yksi paristasadasta Jurmossa vuoden aikana käyvistä lintuharrastajista ja tuhansista turisteista. Sinä ja pinnapuutelistasi et ole erityistapaus.

Talojen ja ihmisten suuntaan kiikarointi tai kaukoputkitus on erittäin sopimatonta ja häiritsevää kaikkialla, myös Jurmossa. Talojen ja ulkona työskentelevien saarelaisten suuntaan et saa käyttää optiikkaa, vaikka siellä näyttäisi olevan mikä siivekäs. Tämä koskee myös saarelaisten piholla mahdollisesti olevia ruokintapaikkoja.

Liikkuminen

Aseman edessä olevalla pelto-/niittyalueella kulkeminen on kielletty.

Pihoilla saat liikkua vain vettä hakiessa tai kun sinulla on asiaa asukkaille.

Päihtyneenä esiintyminen on kielletty.

Rengastuksen ollessa käynnissä rengastuspaikoilla saa liikkua vain rengastaja. (kts. tarkemmin kohta 7. Rengastus)

Kansallispuisto

Saaren länsipäässä olevalla Saaristomeren kansallispuiston rajoitusalueella 1.4.-31.7. aseman miehittäjäryhmä saa kiertää laskentareitin kerran vuorokauden aikana (kansallispuiston lintuasemalle myöntämä kulkulupa ei koske mökeissä asuvia lintuharrastajia edes miehittäjien seurassa). Rengastus alueella on sallittu. Muuten alueella liikkuminen on rauhoitusaikana kielletty.

Rajoitusalueella luvatta liikkuvia turisteja sinun tulee asiallisesti ja ystävällisesti neuvoa poistumaan alueelta. Hyvä on perustella, miksi kulkukielto on alueelle määrätty (pesimärauha). Mikäli he neuvosta huolimatta eivät poistu alueelta, raportoi asiasta asemanhoitajalle.

Rajoitusalueen lisäksi Jurmossa on muita kansallispuistoon kuuluvia alueita. Kunnioita tämän kansion lopusta löytyviä kansallispuiston järjestyssääntöjä.

7. Rengastus

Rengastuksen hoitavat siihen oikeutetut rengastajat rengastustoimiston ohjeiden mukaan.

Rengastustarvikkeisiin eivät muut kuin rengastajat saa koskea kuin asemanhoitajan luvalla.

Lintuverkoilla ja muilla pyydyksillä saa liikkua vain rengastaja ja hänen valtuuttamansa avustaja. Et saa stressata pyydystettyjä lintuja ja häiritä rengastusta kiertelemällä lintuverkoilla ja muilla pyydyksillä tai niiden läheisyydessä hyvien lajien toivossa (tai mistään muustakaan syystä).

Länsipään rauhoitusalueella rengastus on sallittu myös rauhoitusaikana.

8. Rikkinäiset paikat

Sinä olet vastuussa aseman tilojen ja esineiden normaalin varovaisesta käytöstä.

Jotain kuitenkin aina joskus menee rikki tai alkaa toimia huonosti. Sinä olet vastuussa sen kunnostamisesta. Jos taitosi tai asemalla olevat tarvikkeet eivät riitä korjaamiseen, ilmoita ongelma asemanhoitajalle mieluiten heti, mutta viimeistään mantereelle päästyäsi.

Mikäli jotakin hajoaa huolimattoman käytön tai ohjeiden laiminlyönnin takia, on vahingon aiheuttaja korvausvelvollinen

9. Sauna

Polttopuiden kulutuksen kurissapitämiseksi saunominen on rajoitettu kahteen kertaan viikossa.

Kiukaan lämminvesisäiliö palaa pilalle, jos siinä on vettä liian vähän silloin kun kiukaassa on tuli. Laita siis kylmää vettä ottamasi kuuman tilalle.

Polttopuista tuleva roska saattaa tukkia viemärin, jonka aukaisemisesta sinä olet vastuussa. Siksi kannattaa lakaista lattia juuri ennen saunomista, jotta roskat eivät pesuveden mukana ajautuisi viemäriin.

Saunomisen jälkeen saunaa pitää tuulettaa ylimääräisen kosteuden poistamiseksi. Lauteiden alla on tuuletusventtiili. Lauteiden selkänöjan saa pois paikaltaan nostamalla, jolloin ikkunan voi avata. Kylmänä aikana muista myös sulkea luukut, kun sauna on kuivunut.

10. Siisteys

Sinä olet vastuussa lintuaseman siisteydestä.

Ulkojalkineet riisut eteisessä.

Tupakointi sisällä on kielletty.

Sängyssä pitää käyttää aluslakanaa sekä pussilakanaa ja tyynyliinaa. Aluslakanaa ja tyynyliinaa tulee käyttää myös silloin kun käytät omaa makuupussia.

Pyyhi ruoka- ja tiskipöytä käytön jälkeen. Tiskaa omat astiasi heti ruokailun jälkeen. Jos roiskit jotakin hellalle tai seinään, pyyhi se heti pois kostealla rätillä. Muuten töhnä kuivuu ja jämähtää/palaa kiinni tosi pahasti.

Jos miehittäjiä on enemmän kuin kaksi, lattiat on harjattava kaksi kertaa viikossa. Sovi vuoroista toisten kanssa. Lähtiessäsi puistelee matot, myös siinä tapauksessa että asemalle jää miehittäjiä. Näin ne tulevat puistelluksi yhtäjaksoisen miehityksen aikanakin.

Saunan siivous on sinun vastuullasi. Sovi vuoroista toisten miehittäjien kanssa.

Lemmikkieläimiä ei saa tuoda asemalle.

11. Sähkö

Asemalla on verkkovirta, mutta sähkönkulutuksen rajoittamiseksi sulakekoot ovat erittäin pienet. Järjestelmä ei kestä esim. mitään lämpöä tuottavia sähkölaitteita. Kännykän ja kameran akut voit ladata ja käyttää partakonetta ja kannettavaa tietokonetta. Muiden omien sähkölaitteiden käyttö on kielletty.

Sammuta turhat valot.

12. Vesi

Hae juomavesi Mattsonien pihan takana olevasta kaivosta. Kaivon sijainnin näyttävä kartta löytyy ilmoitustaululta. Kaivolla saat lihaskuntoharjoitusta pumppaamisesta.

Mattsonien pihalla, meitä lähempänä olevan kaivon vettä voit käyttää saunassa pesuvetenä. Sulje kaivon hana kunnolla, mutta kevyesti. Hana on jäätymissuojattu, joten vedentulo siitä ei lakkaa välittömästi. Hetken odottamalla näet, loppuuko lorina. Jos hanassa ei ole avainta, hae vesi kauemmasta kaivosta.

13. Vessa

Huussimme sijaitsee samassa rakennuksessa kuin puuvaja. Kuivakäymälän hoito on miehittäjien vastuulla, eli nyt sinun.

Huussissa pitää aina olla kuoriketurveta tarjolla. Kun sitä on vain säkillinen jäljellä, ilmoita asemanhoitajalle.

Mikäli huussin säiliö on täyttynyt, tyhjennä toinen, rauhassa ollut ja maatunut säiliö Männikössä olevaan kuoppaan. Laita siihen pohjalle noin 10 sentin kerros kuiviketta ja ota käyttöön.

Asemanhoitaja antaa tarvittaessa lisäohjeita näiden sääntöjen soveltamisesta.

Mukavaa oloa ja hyviä havaintoja toivottaen

Turun Lintutieteellisen Yhdistyksen hallitus